

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht, voorzieningenrechter civiel

zaaknummer / rolnummer: C/13/702451 / KG ZA 21-418 HH/MV

Vonnis in kort geding van 20 juli 2021

in de zaak van

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **SEARCH B.V.**,
gevestigd te Amsterdam,
2. [REDACTED]
wonende te Amsterdam,
eisers bij dagvaarding van 25 juni 2021,
advocaten mr. R. van der Zaal en mr. L. Oranje te Amsterdam,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **BPD ONTWIKKELING B.V.**,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. H.W. Gierman te Den Haag,

en tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **STIJLGROEP LANDSCHAP EN STEDELIJKE RUIMTE B.V.**,
gevestigd te Rotterdam,
gevoegde partij aan de zijde van gedaagde,
advocaat mr. T. Geerlof te Rotterdam.

Partijen zullen hierna ook SeARCH, [REDACTED], BPD en Stijlgroep worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Tijdens de mondelinge behandeling van dit kort geding op 6 juli 2021 hebben SeARCH en [REDACTED] de dagvaarding toegelicht. BPD heeft mede aan

de hand van een vooraf ingediende conclusie van antwoord verweer gevoerd.

1.2. Voorafgaand aan de mondelinge behandeling heeft Stijlgroep een incidentele conclusie tot voeging aan de zijde van BPD ingediend. SeARCH en [REDACTED] hebben een conclusie van antwoord in dit incident ingediend, waarin zij zich (met uitzondering van de door Stijlgroep gevorderde proceskostenveroordeling) refereren aan het oordeel van de voorzieningenrechter. Omdat Stijlgroep daarbij een belang heeft, heeft de voorzieningenrechter de voeging toegestaan.

1.3. Bij de mondelinge behandeling van dit kort geding waren aanwezig:
aan de zijde van eisers: [REDACTED] en [REDACTED] met mrs. Van der Zaal en Oranje;
aan de zijde van BPD: [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] met mr. Gierman;
aan de zijde van Stijlgroep: [REDACTED] en [REDACTED] met mr. Geerlof.

1.4. Alle partijen hebben producties en een pleitnota in het geding gebracht. Na verder debat is vonnis bepaald op 20 juli 2021.

2. De feiten

2.1. SeARCH is een door [REDACTED] opgericht architectenbureau. BPD is een projectontwikkelaar. Stijlgroep is een ontwerp bureau voor stedenbouw, landschap en architectuur.

2.2. Op 15 augustus 2017 heeft de gemeente Leidschendam-Voorburg een *tender* uitgeschreven voor een nieuwe duurzame woonbuurt (Vlietvoorde). Het betrof een niet openbare aanbestedingsprocedure in twee rondes (in de eerste ronde kunnen alle geïnteresseerde aanbieders zich aanmelden, waarna de gemeente aan de hand van bepaalde selectiecriteria bepaalt wie door mogen naar de tweede ronde).

2.3. Schouten & De Jong Projectontwikkeling (hierna Schouten) heeft deelgenomen aan de eerste ronde van de *tender*. Schouten heeft Stijlgroep ingeschakeld om een ontwerp te maken.

2.4. Op 15 september 2017 heeft Schouten SeARCH onder meer het volgende ge-e-maild:

Betreft een ontwikkeling van woningen waarbij de nadruk ligt op (openbaar cq. mandelig) groen. Wij willen daar dan ook met een interessant concept met bijpassende architectuur komen. Het betreft een tender waarbij wij dan de insteek hebben om jullie bureau ook (een deel van) de woningen te laten uitwerken.

2.5. Op 21 september 2017 heeft Stijlgroep het document “Vlietvoorde Noord & Zuid” opgesteld (door haar ook het eerste Visiedocument genoemd).

2.6. Op 20 oktober 2017 is ten behoeve van de eerste ronde in de *tender* het document “Vlietvoorde Integrale visie deelgebieden Noord, Oost en Zuid” opgesteld (ook het Indieningsdocument of Planboek 1 genoemd). Op pagina 32 van Planboek 1 staat:

HET ONTWERPCOLLECTIEF

Voor de ontwikkelingslocatie Vlietvoorde is een samenwerking aangegaan tussen een aantal professionele bureaus, die we graag aan u voorstellen (...)”

Vervolgens worden Schouten, Stijlgroep, Architectuur MAKEN (een architectenbureau uit Rotterdam) en SeARCH voorgesteld.

2.7. Op 16 november 2017 is Schouten op basis van Planboek 1 toegelaten tot de tweede ronde van de *tender*. Nadien is Schouten een samenwerkingsverband aangegaan met BPD.

2.8. Op 19 december 2017 heeft SeARCH een offerte uitgebracht aan Schouten. Hierin wordt, ten behoeve van deelname aan de *tender*, een aantal werkzaamheden geoffreerd. In de offerte is onder meer opgenomen:

Bij het winnen van de ontwikkelcompetitie op basis van het door ons gemaakte schetsontwerp blijft SeARCH als architect betrokken bij de verdere planontwikkeling

In de dagvaarding is opgenomen dat een medewerker van Schouten deze offerte op 1 februari 2018 telefonisch akkoord heeft bevonden.

2.9. Op 29 maart 2018 is ten behoeve van de tweede ronde in de *tender* het “Planboek Vlietvoorde Te Gast in het Landschap” (door BPD ook Planboek 2 genoemd) ingediend bij de gemeente. Op pagina 132 van Planboek 2 staat:

HET ONTWERPCOLLECTIEF

Voor de ontwikkelingslocatie Vlietvoorde is een samenwerking aangegaan tussen een aantal professionele bureaus, die we graag aan u voorstellen (...)”

Vervolgens worden Schouten, Stijlgroep, Architectuur MAKEN en SeARCH voorgesteld.

2.10. Op 5 juli 2018 heeft de gemeente een persbericht uitgebracht waarin onder meer is opgenomen:

De gemeente Leidschendam-Voorburg kiest voor de inzending van Schouten en de Jong Projectontwikkeling (in samenwerking met gebiedsontwikkelaar BPD), met als ontwerpteam Stijlgroep landschap en stedelijke ruimte, SeARCH en Architectuur MAKEN.

2.11. Eind 2018 is Schouten failliet gegaan. In de dagvaarding is opgenomen dat BPD de ontwikkelrechten ten aanzien van het project Vlietvoorde heeft gekocht uit de failliete boedel van Schouten.

2.12. In de periode na de gunning is gewerkt aan het aanpassen van het bestemmingsplan en aan het opstellen van een beeldkwaliteitsplan. Het Beeldkwaliteitsplan Vlietvoorde is afgerond op 15 september 2020.

2.13. Op 16 november 2020 heeft BPD het document “Vlietvoorde uitvraag architecten - vertrekpunt voor verdere uitwerking” opgesteld waarmee zij architecten heeft uitgenodigd voor het indienen van een offerte voor de ontwerpwerkzaamheden voor in Vlietvoorde te realiseren woningen.

2.14. Op 11 januari 2021 heeft SeARCH aan BPD een offerte uitgebracht voor de bouwkundige werkzaamheden van voorontwerp tot en met uitvoering en oplevering. SeARCH en BPD zijn vervolgens in gesprek gegaan over de voorwaarden waaronder een overeenkomst kan worden aangegaan en over de aan SeARCH te betalen vergoeding. Op 12 februari 2021 heeft BPD aan SeARCH een voorstel gedaan. SeARCH heeft hierop gereageerd bij brief van 3 maart 2021. In die laatste brief is onder meer opgenomen:

Wij wijzen u erop dat het u zonder onze expliciete toestemming niet is toegestaan dit project openbaar te maken, aan te passen en/of te vereenvoudigen. Dit betekent dat u o.a. het ontwerp niet met de gemeente mag overleggen, geen calculaties mag uitvoeren en het niet mag tonen aan derden. Er zal dus een nieuw ontwerptraject nodig zijn, omdat de ontwikkelrechten die op basis van ons ontwerp zijn verworven, komen te vervallen.

2.15. Bij brief van 1 april 2021 heeft BPD SeARCH onder meer bericht dat partijen te ver uit elkaar zitten en niet tot overeenstemming kunnen komen over een vervolgo opdracht. In de brief is verder opgenomen:

BPD zal zoals eerder aan SeARCH toegezegd, niet verder (laten) ontwerpen op de ontwerpen die SeARCH destijds heeft gemaakt voor enkele woningtypen in de deelgebieden, omdat u al meermaals heeft aangegeven dat niet toe te staan wanneer partijen niet tot overeenstemming zouden komen.

Ter voorkoming van elk misverstand merken wij nog wel op dat het auteursrecht van SeARCH niet verder uitstrekt dan tot de door SeARCH (zelf) gemaakte afzonderlijke ontwerpen. In de eerdere brieven lijkt SeARCH te suggereren dat haar auteursrecht zich ook verder zou uitstrekken, mogelijk zelfs naar het complete ontwerp van de gehele ontwikkeling.

Dat is echter geenszins het geval: SeARCH heeft geen auteursrecht op het complete ontwerp zoals dat is vervat in de integrale visie (het planboek Vlietvoorde d.d. 29 maart 2018), waarin – naast de ontwerpen en overige input van andere betrokken partijen – ook enkele afzonderlijke ontwerpen van SeARCH zijn opgenomen. SeARCH is namelijk niet de maker van deze integrale visie (het planboek) in de zin van de Auteurswet.

2.16. Bij brief van 22 april 2021 heeft raadsman van SeARCH BPD – kort gezegd – medegedeeld dat SeARCH als maker auteursrechten heeft op “het Ontwerp” dat op 29 maart 2018 is ingediend bij de gemeente Leidschendam-Voorburg, meer specifiek, op het masterplan van het gehele project. SeARCH heeft de auteursrechten nooit overgedragen. Iedere bewerking van het ontwerp kan als een auteursrechtelijke verveelvoudiging worden aangemerkt, waarvoor SeARCH toestemming dient te verlenen. BPD kan het project Vlietvoorde dus niet verder realiseren zonder toestemming van SeARCH. Door mededelingen van BPD dreigt schade voor SeARCH door inbreuk op haar auteursrechten, alsmede schade voor [REDACTED] door inbreuk op zijn persoonlijkheidsrechten. Indien partijen niet alsnog tot overeenstemming komen zullen SeARCH en [REDACTED] een kort geding aanhangig maken, dit alles aldus de brief van 22 april 2021.

2.17. Bij brief van 29 april 2021 heeft de raadsman van BPD afwijzend gereageerd op de onder 2.16 genoemde brief.

3. Het geschil

3.1. SeARCH en [REDACTED] vorderen – kort gezegd – het volgende:

- I. BPD te gebieden iedere inbreuk op de persoonlijkheidsrechten van [REDACTED] en iedere inbreuk op de auteursrechten van SeARCH te staken en gestaakt te houden en BPD in het bijzonder te gebieden de openbaarmaking en/of verveelvoudiging van de beschermde werken te staken en gestaakt te houden;
- II. op straffe van een dwangsom van € 50.000,- voor iedere dag of keer dat BPD in strijd handelt met het onder I. bedoelde gebod, met een maximum van € 1.000.000,-;
- III. BPD te gebieden om SeARCH schriftelijk te informeren over aan welke derden de beschermde werken zijn verstrekt, wat het doel hiervan was en wanneer dat is gebeurd;
- IV. op straffe van een dwangsom van € 5.000,- voor iedere dag of keer dat BPD in strijd handelt met het onder III. bedoelde gebod, met een maximum van € 100.000,-;
- V. BPD op grond van artikel 1019h Rv te veroordelen tot betaling van € 15.000,- aan advocaatkosten (het IE-indicatietarief voor een normaal kort geding);

VI. de termijn als bedoeld in artikel 1019i Rv te bepalen op 12 maanden na betekening van dit vonnis.

3.2. SeARCH en ██████████ stellen hiertoe – samengevat weergegeven – het volgende. Het *Masterplan* bestaat uit drie deelgebieden, Bos, Kreek en Plas. In het midden ligt het Landgoed. Voor de drie deelgebieden hebben SeARCH, Stijlgroep en Architectuur MAKEN verschillende deelontwerpen aangeleverd. SeARCH coördineerde dit en heeft creatieve keuzes gemaakt om de deelontwerpen te integreren in het *Masterplan*. Daarnaast heeft SeARCH ervoor gezorgd dat de combinatie van stedenbouw en landschapsplannen tot een sluitend ontwerp werden gebracht. Ook hiertoe heeft zij creatieve keuzes gemaakt, onder meer door het ontwikkelen van drie verschillende woonmilieus (Bos, Kreek en Plas), door te kiezen voor sociale duurzaamheid en door ervoor te kiezen al het parkeren ‘uit het zicht’ te ontwerpen. Een en ander betekent dat SeARCH medeauteursrechthebbende is geworden op het *Masterplan*, enerzijds via haar overkoepelende ontwerpwerkzaamheden en anderzijds door inbreng van de deelontwerpen die SeARCH heeft gemaakt. In het Planboek dat is ingediend bij de gemeente zijn het *Masterplan* en de deelontwerpen van SeARCH verwerkt. SeARCH is om die reden ook medeauteursrechthebbende op het Planboek.

Al met al komt het betoog van SeARCH en ██████████ neer op het volgende:

1. SeARCH is 100% auteursrechthebbende op een drietal deelontwerpen (Landhuis-architectuur, stedenbouw en architectuur in deelgebied Bos, en architectuur in deelgebied Kreek);
2. samen met Architectuur MAKEN en Stijlgroep is SeARCH elk voor een gelijk deel gezamenlijk auteursrechthebbende op het *Masterplan* en op het Planboek; en
3. samen met Architectuur MAKEN is SeARCH elk voor een gelijk deel gezamenlijk auteursrechthebbende op het deelontwerp voor de stedenbouw van het volledige deelgebied Kreek.

BPD maakt inbreuk op de auteursrechten van SeARCH. BPD heeft meerdere malen aangekondigd met een andere architect verder te gaan. In het aangepaste bestemmingsplan wordt verwezen naar het Planboek. Het vervolgens (laten) bouwen van de woonwijk of gebouwen op basis van de plannen van SeARCH kwalificeert zonder meer als openbaarmakings- en verveelvoudigingshandelingen waarvoor SeARCH geen toestemming heeft gegeven.

BPD en Schouten hebben bij inschrijving op de *tender* handig gebruik gemaakt van de goede reputatie en de expertise van SeARCH en ██████████. Zonder de ontwerpen van SeARCH hadden zij de opdracht niet gekregen. Nu de buit binnen is, meent BPD dat zij SeARCH aan de kant kan zetten voor een goedkopere architect. Indien BPD de ontwerpen van SeARCH inderdaad door een goedkopere architect laat uitvoeren, maakt zij tevens inbreuk op de persoonlijkheidsrechten van ██████████.

Tot slot voeren SeARCH en ██████████ aan dat zij een spoedeisend belang hebben bij toewijzing van hun vorderingen in dit kort geding.

3.3. BPD heeft – samengevat weergegeven – het verweer gevoerd dat de onderhandelingen met SeARCH niet alleen zijn mislukt omdat zij exorbitant hoge vergoedingen vroeg, maar ook omdat SeARCH zich niet wilde conformeren aan de voorwaarden die BPD hanteert in haar standaard architectenovereenkomst. SeARCH verpakt dit conflict in een vermeende schending van auteursrechten. Daarvan is echter geen sprake. Niet SeARCH maar Stijlgroep beschikt over het auteursrecht op het totaalontwerp (*Masterplan*) voor het project Vlietvoorde. SeARCH heeft geen bijdrage geleverd aan het Visiedocument van 21 september 2017, en geen relevante bijdrage aan Planboek 1 van 20 oktober 2017. SeARCH is pas daadwerkelijk betrokken geraakt bij het project vanaf 1 februari 2018, zoals zij ook zelf heeft opgenomen in de dagvaarding. De samenwerking tussen partijen was niet zodanig dat Planboek 2 als een gemeenschappelijk werk kan worden beschouwd. Evenmin kan sprake zijn van een schending van de persoonlijkheidsrechten van [REDACTED] (met wie BPD overigens nooit contact heeft gehad). SeARCH heeft geen enkel (spoedeisend) belang bij toewijzing van haar vorderingen. BPD heeft herhaaldelijk en expliciet toegezegd dat zij bij de verdere ontwikkeling van Vlietvoorde geen gebruik zal maken van de door SeARCH gemaakte ontwerpen voor een aantal woningtypes. Omdat geen sprake is van gemeenschappelijk auteursrecht zijn die ontwerpen gemakkelijk te scheiden van het *Masterplan* en/of van Planboek 2. BPD maakt dan ook geen inbreuk op auteursrechten van SeARCH indien zij ten behoeve van de woningen in zee gaat met een andere architect. SeARCH wil zich met dit kort geding een contractuele positie verschaffen die zij simpelweg niet heeft.

3.4. Stijlgroep heeft zich gevoegd aan de zijde van BPD en met BPD geconcludeerd tot afwijzing van de vorderingen van SeARCH. Net als BPD voert zij hiertoe – kort gezegd – aan dat niet SeARCH maar Stijlgroep beschikt over de auteursrechten op het *Masterplan*. Stijlgroep heeft het Eerste Visiedocument opgesteld dat de basis vormde voor het eveneens door Stijlgroep opgestelde Planboek 1 en Planboek 2. Alle documenten zijn het resultaat van creatieve keuzes van Stijlgroep. Stijlgroep heeft SeARCH en Architectuur MAKEN alleen uitgenodigd om een aantal woningtypes te ontwerpen. Beide bureaus hebben daartoe – onder regie van Stijlgroep – een aantal ontwerpen aangeleverd. SeARCH is als gevolg daarvan (slechts) auteursrechthebbende op een beperkt onderdeel van Planboek 2, namelijk de architectuur van de woningen in Bos, een deel van Kreek en het Landhuis. Dit leidt niet tot totstandkoming van een gemeenschappelijk werk in de zin van artikel 26 Aw, maar tot een eenvoudig te scheiden combinatie van werken.

3.5. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. In de schriftelijke offerte die SeARCH op 19 december 2017 heeft uitgebracht aan Schouten heeft zij bedongen dat zij bij het winnen van de *tender* als architect betrokken blijft bij de verdere planontwikkeling. Schouten heeft deze offerte niet ondertekend en in dit kort geding kan niet worden vastgesteld welke (mondelinge) afspraken zijn gemaakt tussen Schouten en SeARCH. Evenmin is in dit kort geding komen vast te staan welke rechten en verplichtingen BPD heeft overgenomen uit de failliete boedel van Schouten. Mocht echter al geoordeeld kunnen worden dat BPD op enigerlei wijze gebonden is aan het beding van SeARCH dat zij betrokken blijft bij de verdere planontwikkeling (SeARCH noemt dit een “voorwaardelijke licentie”), dan neemt dit niet weg dat partijen, wanneer het zo ver is, in onderhandeling moeten treden over het honorarium van SeARCH en over de voorwaarden waaronder de verdere samenwerking kan worden aangegaan. Partijen hebben dit ook gedaan, maar zijn er niet uitgekomen. Volgens BPD was het honorarium dat SeARCH vroeg “exorbitant”, volgens SeARCH was het “marktconform”. Wie van partijen op dit punt het gelijk aan haar zijde heeft, kan in dit geding niet worden vastgesteld. Nu partijen er niet zijn uitgekomen, staat het SeARCH en [REDACTED] echter vrij om zich te beroepen op hun (beweerde) auteurs- en persoonlijkheidsrechten, ook al zou dit met de bedoeling zijn zich een contractuele positie te verschaffen. Aannemelijk is immers dat meedoen aan een *tender* geld kost en er pas geld kan worden verdiend bij het winnen van een *tender*. Tegen deze achtergrond kan het SeARCH evenmin kwalijk worden genomen dat zij pas heeft geprotesteerd tegen een wijziging van het woningbouwprogramma, nadat de onderhandelingen met BPD waren spaak gelopen.

4.2. Centraal in dit kort geding staat de vraag of SeARCH en [REDACTED] zich kunnen beroepen op hun auteurs- en persoonlijkheidsrechten. Uitgangspunt bij beantwoording van die vraag is dat verschillende partijen hebben samengewerkt (“Het Ontwerpcollectief”) en hebben bijgedragen aan de uiteindelijke totstandkoming van het plan Vlietvoorde. Dit doet de vraag rijzen of sprake is van een gemeenschappelijk auteursrecht in de zin van artikel 26 Aw, zodat het exploitatierecht toekomt aan alle auteurs gezamenlijk (standpunt SeARCH), of van een combinatie van scheidbare werken waarvan iedere auteur het exploitatierecht zelfstandig kan uitoefenen (standpunt BPD en Stijlgroep).

4.3. Uit paragraaf 3.7 en 3.8 van de dagvaarding kan worden afgeleid dat SeARCH pas na 1 februari 2018 betrokken is geraakt bij het project. BPD en Stijlgroep hebben hieraan het argument ontleend dat SeARCH geen (mede)auteur van het *Masterplan* kan zijn (overigens verschillen partijen van mening over de definitie van dit begrip) omdat het *Masterplan* toen al gereed was. Het eerste Visiedocument dateert immers van 21 september 2017 en Planboek 1 van 20 oktober 2017, aldus BPD en Stijlgroep.

4.4. Dat SeARCH vóór 1 februari 2018 geen enkele bemoeienis heeft gehad met het project Vlietvoorde kan echter niet worden aangenomen. Weliswaar heeft Schouten haar offerte pas op die datum geaccepteerd, aldus SeARCH, maar vóór die datum heeft zij hoe dan ook werkzaamheden verricht, hetgeen onder meer blijkt uit het feit dat zij onderdeel uitmaakte van “Het Ontwerpcollectief”, zoals omschreven in Planboek 1 van 20 oktober 2017. Eveneens kan dit worden afgeleid uit de door SeARCH nagezonden producties, waaronder stukken met betrekking tot twee presentaties die SeARCH heeft gehouden in oktober en december 2017. Weliswaar heeft (de raadsman van) BPD ter zitting tal van vraagtekens geplaatst bij die nagezonden producties, maar dit neemt niet weg dat al met al voldoende aannemelijk is dat SeARCH al vóór februari 2018 bij het project was betrokken.

4.5. Over de vraag of de betrokkenheid van SeARCH (van zowel voor als na 1 februari 2018) de conclusie rechtvaardigt dat sprake is van een gemeenschappelijk auteursrecht wordt het volgende overwogen. Vaststaat dat het Visiedocument van 21 september 2017, waarin reeds een aantal kenmerkende basiselementen is opgenomen van het uiteindelijke plan, is opgesteld door alleen Stijlgroep. Over de bijdrage van SeARCH aan de opvolgende documenten verschillen partijen van mening.

4.6. BPD en Stijlgroep hebben aangevoerd dat SeARCH ten behoeve van Planboek 1 van 20 oktober 2017 alleen maar enkele referentiebeelden heeft aangeleverd die gebruikt konden worden als architectuursuggesties voor deelgebied Bos. Ten behoeve van Planboek 2 van 29 maart 2018 heeft Search enkel (onder regie van Stijlgroep) voor Bos en een deel van Kreek de architectuur en de positionering van de woningen aangeleverd, die daarna door Stijlgroep opnieuw zijn gepositioneerd. In de periode medio 2018 tot en met 2020 heeft Stijlgroep in opdracht van BPD het bestemmingsplan aangepast en het Beeldkwaliteitsplan opgesteld en eind 2020 is het woningbouwprogramma aangepast, steeds maar met een enkele reactie van SeARCH op de verschillende concepten. Kort gezegd komt het erop neer dat Stijlgroep de bedenker is van (onder meer) de drie duidelijk gedefinieerde deelgebieden Bos, Plas en Kreek, van het uit het zicht parkeren en van het uitgangspunt dat het landschap leidend is en dat het ontwerp voorziet in mandelig eigendom van de buitenruimte. Wijzigingen die plaatsvonden in de opeenvolgende documenten waren met name het gevolg van de “dialogorondes” met de gemeente en niet zozeer van de creatieve input van SeARCH, dit alles aldus BPD en Stijlgroep.

4.7. SeARCH is daarentegen van mening dat zij een wezenlijke creatieve bijdrage heeft geleverd aan het *Masterplan*, meer dan alleen een vijftal sfeerfoto's. Zij heeft ook veel meer dan alleen de woningen ontworpen omdat haar ontwerpen zich uitstrekten tot het landschap van het gehele plan. Zo zag haar ontwerp onder meer op de integratie van de deelgebieden, aansluiting op de bestaande infrastructuur, de positie van land en water, het toepassen van sociale duurzaamheid, het ontwerp van de positie van de parkeerplekken etc. (zie voor een volledige

opsomming paragraaf 2.25 van de pleitnota van de raadsleden van SeARCH). Er werd samengewerkt in een ontwerpcollectief waarin de ruwe schets van Stijlgroep uit september 2017 in een gezamenlijk proces nader is uitgewerkt. Daarin zijn mede door SeARCH creatieve ontwerpkeuzes gemaakt die in het Planboek zijn opgenomen. SeARCH, Stijlgroep en Architectuur MAKEN zijn medeauteursrechthebbenden en er is (dus) sprake van een niet scheidbaar gemeenschappelijk auteursrecht, dit alles aldus SeARCH.

4.8. Zoals hiervoor onder 4.5 overwogen is het Visiedocument van 21 september 2017 opgesteld door alleen Stijlgroep. SeARCH heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat haar bemoeienis in de fase na de gunning (de fase waarin het bestemmingsplan is aangepast en het Beeldkwaliteitsplan is opgesteld) kan bijdragen aan het oordeel dat sprake is van een gemeenschappelijk auteursrecht. Er is in die fase, aldus de verklaring van SeARCH ter zitting, wel contact geweest, maar wat dat contact precies inhield heeft zij niet aangetoond. Met betrekking tot de ‘tussenfase’ (de fase waarin Planboek 1 en Planboek 2 zijn opgesteld) geldt het volgende. Dat SeARCH in die fase (iets) meer heeft gedaan dan alleen het ontwerpen van een aantal woningtypes lijkt voorshands wel aannemelijk. Er was immers sprake van een ontwerpcollectief waarbij het voor de hand ligt dat iedere deelnemer tot op zekere hoogte invloed heeft op ieder onderwerp. SeARCH heeft echter – tegen de achtergrond van het gemotiveerde verweer van BPD en Stijlgroep – niet aannemelijk weten te maken dat haar invloed heeft geleid tot een gemeenschappelijk auteursrecht. SeARCH heeft in dit kader weliswaar veel gesteld, maar zij heeft nagelaten haar stellingen afdoende te onderbouwen met stukken. De stukken die zij in het geding heeft gebracht betreffen veelal (ongedateerde) ontwerpen en tekeningen waarvan in kort geding niet gemakkelijk kan worden vastgesteld in hoeverre die voortborduren op eerdere ontwerpen en tekeningen en wat dan de creatieve inbreng van SeARCH, en die van de andere partijen van het ontwerperscollectief, is geweest. Zo stelt SeARCH dat zij creatieve keuzes heeft gemaakt, onder meer door het ontwikkelen van drie verschillende woonmilieus (Bos, Kreek en Plas), door te kiezen voor sociale duurzaamheid en door ervoor te kiezen al het parkeren ‘uit het zicht’ te ontwerpen. Die keuzes komen echter ook al voor in het eerste Visiedocument, waarbij SeARCH nog geen enkele betrokkenheid had. Evenmin kan worden uitgesloten dat een aantal wijzigingen in het ontwerp is voortgekomen uit wensen (eisen) van de gemeente, zoals het parkeren uit het zicht, en dus niet uit creatieve keuzes van het ontwerpcollectief. Daarbij komt dat de indruk is ontstaan dat SeARCH zichzelf in deze fase een grotere rol lijkt te hebben toebedeeld dan zij in werkelijk had. Dit blijkt onder meer uit de website van SeARCH en het Instagram account van ██████████ na de gunning begin juli 2018, waarop wordt vermeld “*onder leiding van architectenbureau SeARCH*”, respectievelijk “*SeARCH is the leading architect*”. Weliswaar zijn deze vermeldingen op eerste verzoek van Stijlgroep verwijderd, maar ze zijn wel eerst bewust door SeARCH zelf geplaatst. Al met al is de voorzieningenrechter van oordeel dat de vraag of sprake is van een gemeenschappelijk auteursrecht alleen in een bodemprocedure kan worden beantwoord, waarin – anders dan in een kort

geding – een nader onderzoek naar de feiten kan worden verricht. Dit leidt tot afwijzing in dit kort geding van de vorderingen die zijn gestoeld op het (gemeenschappelijk) auteursrecht. Voor zover de vorderingen zijn gestoeld op de persoonlijkheidsrechten van ██████████ volgen zij dit lot.

4.9. Het voorgaande gaat uiteraard niet op voor die ontwerpen waarvan niet betwist is dat SeARCH auteursrechthebbende is, te weten de woningtypes in Bos, Kreek (deels) en het Landhuis. Nu BPD herhaaldelijk en expliciet heeft toegezegd dat zij bij de verdere ontwikkeling van Vlietvoorde geen gebruik zal maken van de door SeARCH gemaakte ontwerpen voor deze woningtypes en er geen grond is om daaraan te twijfelen hebben SeARCH en ██████████ geen belang bij toewijzing van hun vorderingen voor zover die daarop zien.

4.10. SeARCH zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. BPD heeft aanspraak gemaakt op een kostenveroordeling op grond van artikel 1019h Rv. Zij heeft haar advocaatkosten begroot op € 13.656,-. Dit bedrag is toewijsbaar omdat het binnen de bandbreedte ligt van het IE-indicatietarief voor een normaal kort geding (€ 15.000,-). Ook Stijlgroep heeft om verweer te kunnen voeren in de hoofdzaak aanspraak gemaakt op een kostenveroordeling op grond van artikel 1019h Rv. Zij heeft haar advocaatkosten begroot op € 11.980,50. SeARCH heeft zich hiertegen verweerd; zij verwijst hierbij onder meer naar de IE-indicatietarieven voor incidenten in bodemzaken. Dit verweer wordt terecht geacht. Stijlgroep heeft geen zelfstandig verweer gevoerd, maar zich aangesloten bij BPD. In dit geval wordt een vergoeding van € 2.500,- (in aansluiting op het IE-indicatietarief voor een normaal incident) redelijk en evenredig geacht.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

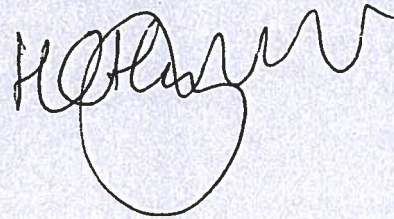
5.1. weigert de gevraagde voorzieningen,

5.2. veroordeelt SeARCH en ██████████ hoofdelijk in de proceskosten, aan de zijde van BPD tot op heden begroot op € 667,- aan griffierecht en op € 13.656,- aan salaris advocaat,

5.3. veroordeelt SeARCH en ██████████ hoofdelijk in de proceskosten, aan de zijde van Stijlgroep tot op heden begroot op € 667,- aan griffierecht en op € 2.500,- aan salaris advocaat,

5.4. verklaart deze kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. H.C. Hoogeveen, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. M. Veraart, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 20 juli 2021.

UITGEGEVEN VOOR GROSSE

~~De Griffier van de~~
rechtbank Amsterdam